

AMAZON TÜRKİYE – PwC TÜRKİYE KOBİ E-TİCARET RAPORU TANITIM ETKİNLİĞİ KONUŞMASI

ORHAN TURAN – TÜSİAD YÖNETİM KURULU BAŞKANI

31 Mayıs 2023

Değerli katılımcılar, değerli basın mensupları,

TÜSİAD Yönetim Kurulu adına hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

KOBİ’lerimizin dijital ekonomiye entegrasyonu ve sürdürülebilir kalkınmasında kritik önem taşıyan e-ticaret ve e-ihracata ilişkin önemli bulguların paylaşılacağı bu toplantıya nazik davetlerinden ötürü Amazon Türkiye ve PwC Türkiye’ye teşekkür ediyorum.

Ekonomik bir perspektifle, yarının dünyası dijital ekonomi ile şekilleniyor. Dünya Ekonomik Forumu’na göre önümüzdeki 10 yıl içinde ekonomide yaratılan yeni katma değer tahmini %70’inin dijital platforma dayalı iş modellerinden olması bekleniyor. Literatürde farklı tanımları olmakla birlikte, insanlar, işletmeler, cihazlar, süreçler ve veriler arasındaki çevrimiçi bağlantılardan kaynaklanan ekonomik faaliyetlerin bütünü içeren dijital ekonominin, küresel ekonomi içerisinde önemli bir payı olacağını gösteriyor. Küresel büyüklüğünü ölçmek zor olsa da yine Dünya Ekonomik Forumu’nun bir çalışmasına göre 2025 yılına kadar dijital dönüşümün dünya ekonomisine 100 trilyon dolar katma değer getirmesi bekleniyor.

TÜSİAD olarak teknolojiyi ve dijitalleşmeyi faaliyetlerimizin önemli taşıyıcı kolonlarından birisi olarak konumluyoruz. Çağın dinamiğini kaçırmamak, bu alanda gelişmiş ülkeler seviyesini yakalamak için tüm kaynaklarımızla ve acilen, bilim ve teknolojik ilerlemeyi temel alacak bir seferberlik içine girmemiz gerekiyor. Bu düşünceyle TÜBİSAD ile birlikte geçtiğimiz ay “Türkiye’nin 2. Yüzyılında Yüksek Teknoloji İçin Eylem Çağrısı” çalışmamızı kamuoyuyla paylaştık. Raporumuzda yenilikçi politikaların geliştirilmesinden finansal desteklere, altyapıdan yetkin insan kaynağına kadar yüksek teknoloji atılımına yönelik pek çok adım yer alıyor. Mevcutta atılan adımlara ilave olarak ele alınmasını önemli gördüğümüz 18 Eylem Çağrısı’na da bu çalışmada yer verdik.

Raporumuzda öne çıkan en önemli bulgulardan biri KOBİ’lerimiz dahil olmak üzere iş dünyamızın dijital ekonomiye entegrasyonunun artık bir seçim değil, zorunluluk olduğu.

Ülkemizde dijital ekonomiye entegrasyon açısından giderek artan bir farkındalık ve şirketlerimizin dijitalleşmeye yönelik cesur yatırımları söz konusu. Bununla birlikte ülke olarak arzu edilen seviyeye henüz ulaşabilmiş değiliz. ABD, Çin ve AB ülkeleri dijital ekonomide ilk 3 sıraya sahipken Japonya, Güney Kore, Endonezya, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan gibi rekabette yerini güçlendirmek isteyen ülkeler var. Bu ülkelerin de önemli ve etkili vizyonlar ve stratejiler ortaya koyması, geleceğin dijital ekonomi yönünden çekişmeli geçeceğini gösteriyor. Ülkemiz 50 milyar dolar ile dünyada dijital ekonomide %0.1’lik paya sahip. Bu oran, geleneksel ekonomide küresel GSYH içinden aldığımız %0.85’lik payın 7’de 1’ine tekabül ediyor.

Dünya Bankası verilerine göre Türkiye’de katma değer %53’ünü, istihdamın ise %74’ünü sağlayan mikro, küçük ve orta ölçekli şirketler dijital dönüşümü tamamlamakta büyük şirketlere ve OECD ülkelerine kıyasla daha geride bir konumda. OECD ülkeleri içerisinde dijital dönüşümün temel seviyelerinden birisi olan web sitesi sahipliğine bakılırsa, Türkiye’de büyük ölçekli şirketler %91 oranıyla OECD ortalamasının üzerindeyken, orta ölçekli şirketler %68, küçük ölçekli şirketler ise %45 ile OECD sıralamasında sonlarda geliyor. ERP ve CRM gibi kurumsal kaynak uygulamalarına bakıldığında ise bu oranlar daha da düşüyor.

Türkiye, büyük işletmeler ve KOBİ’ler arası dijital uçurum bulunan nadir ülkelerden birisi. Bunun temel sebepleri arasında, KOBİ’lerin kullanacakları çözümler ve kullanım alanlarıyla ilgili bilgi eksikliği ve finansal destek ihtiyacı bulunuyor.

Değerli konuklar,

E-ticaret, KOBİ’lerin bu tablo içerisinde gerçek bir sıçrama yapması için gerekli potansiyele ve dinamizme sahip bir alan. Küresel e-ticaret sektörü 2022 yılında 5,5 trilyon dolar büyüklüğe ulaştı. 2023 yılında ise pazarın yüzde 25

büyümeyle 7 trilyon dolara ulaşması bekleniyor. 2022’de ülkemizdeki e-ticaret pazarının büyüklüğü ise bir önceki yıla göre %109 artışla 800,7 milyar TL olarak gerçekleşti. Ülkemiz coğrafi konumu, girişimci refleksleri gelişmiş KOBİ’leri ve dijital yeterliliklerinin gelişimine ilgi duyan genç nüfusuyla bu pazarda çok daha yüksek bir pay alabilir.

E-ticarettaki gelişimi ihracat başarısına dönüştürmek ve hatta gelecek rekabette ön sıralarda yer alabilmek için dijitalleşmenin getirdiği trendlerle gelişim sürecini pekiştirmek büyük öneme sahip. Hizmet çeşitliliğini artırmak, otomasyon ve analitiğe yatırım yapmak, servisleri kişiselleştirmek ve kullanıcı deneyimini iyileştirmek için yapay zeka ile entegre çalışmak önem taşıyor.

Mikro seviyedeki bu adımları elbette makro seviyedeki politikalarla desteklemeliyiz.

Bu çerçevede:

- KOBİ’lerimizin dijital dönüşümünün tamamlanmasını sağlayacak teşvik ve destek mekanizmalarının yeniden yapılandırılması önemlidir.
- Dijital iş yapış şekilleriyle uyumlu hukuki altyapı ve çevik düzenleme mekanizmaları oluşturulmalı, mevzuat alanlarında KOBİ’lerin güçlendirilmesine yönelik düzenlemeler yapılmalıdır.
- Dijital ekonominin iş dünyası ve toplumsal yaşamda tabana yayılabilmesi için yeni nesil teknolojiyi üretecek iş gücü ve dijital yetkinliği yüksek bir toplum vizyonuna ağırlık vermeliyiz. Bu doğrultuda temel seviye teknoloji yetkinliğini genç nesilde yaygınlaştırmalı, yeni nesil teknoloji odaklı eğitime ve teknoloji araçlarına erişimi yaygınlaştırmalıyız. Çalışanların dijital yetkinliklerine de sürekli yatırım yapmalıyız.

Değerli konuklar,

Dijital dönüşümü ve dijital ekonomiye entegrasyonu hızlandırmak için kamu ve özel sektör işbirliği önem taşıyor. Bu alanda başarılı olabilmek için üst seviyede sahipliğe ve koordineli bir yaklaşımla hareket etmeye ihtiyaç var. Kamu, özel sektör ve akademi iş birliğinde gerekli çalışmaların yapılması çok önemli.

Amazon Türkiye ve PwC Türkiye’nin hazırladığı çalışmanın da bu süreçte çok faydalı olacağına inanıyorum.

Emeği geçenlere teşekkür ediyor, hepinizi sevgi ve saygıyla selamlıyorum.